

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Άξονες πύκνωσης:

- στερεότυπα των φύλων: αντικείμενο επιστημονικής έρευνας
- οι επικρατούσες αντιλήψεις για τα διαφορετικά χαρακτηριστικά που (πρέπει να) έχουν οι άνδρες και οι γυναίκες ως τροχοπέδη για την ισοτιμία των φύλων
- θετικότερη αντιμετώπιση της ανισότητας
- διατηρούνται προκαταλήψεις, περνούν στα παιδιά από φορείς κοινωνικοποίησης
- διεκδικήσεις των ανδρικών δικαιωμάτων.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ρόλος στη συνοχή των νοημάτων:

- συγκεκριμενοποιεί τα πορίσματα της έρευνας,
- εισάγει τον αναγνώστη στην παρουσίαση των δεδομένων, τα οποία επεξηγούν την προηγούμενη περίοδο λόγου.

Νοηματική σχέση που εκφράζει: επεξήγηση.

Σε ποιο νόημα αναφέρεται: στο νόημα της θεματικής περιόδου της παραγράφου, η οποία αναφέρεται σε μία έρευνα για τα τυπικά γνωρίσματα των δύο φύλων.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

«Οι αντιλήψεις για τις ιδιότητες και τους ρόλους ... επηρεάζουν τα παιδιά ήδη από τη βρεφική ακόμη ηλικία και διαμορφώνουν αντίστοιχα τους ρόλους και τη συμπεριφορά τους ως αγοριών ή κοριτσιών.»: ενεργητική σύνταξη

Μετατροπή σε παθητική σύνταξη: «Από τις αντιλήψεις για τις ιδιότητες και τους ρόλους... τα παιδιά επηρεάζονται ήδη από τη βρεφική ακόμη ηλικία και αντίστοιχα διαμορφώνονται οι ρόλοι και η συμπεριφορά τους ως αγοριών ή κοριτσιών.»

Διαφορά σε επίπεδο ύφους λόγου μετά την αλλαγή: καθώς ο λόγος γίνεται πιο σύνθετος/πολύπλοκος, το ύφος καθίσταται πιο επίσημο και σοβαρό, κατάλληλο για να αποδώσει την επιστημονική χροιά που έχει το κείμενο.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε άποψη διατυπώνεται από τους μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Θετικά αξιολογείται η προσπάθεια του/της μαθητή/-τριας να προσδιορίσει με σαφήνεια και συντομία ορισμένα από τα εξής σημεία:

- η αφηγήτρια – ηρωίδα ένιωθε καταπιεσμένη από τις επιλογές που της επέβαλαν στο σπίτι της· ήταν μια νεαρή επαναστάτρια, που, αναζητώντας τη δική της ταυτότητα, πίστευε ότι είχε δικαίωμα στις δικές της προτιμήσεις και στο προσωπικό της γούστο· επεδίωκε να άρει τους περιοριστικούς κανόνες που υπαγόρευε η κοινωνική της καταγωγή, ξεκινώντας από το ντύσιμό της
- αν και ακόμη μικρή (είχε νταντά), ωστόσο με ήδη διαμορφωμένη προσωπική αντίληψη και κρίση, διατύπωνε ξεκάθαρη άποψη περί αισθητικής: της άρεσαν τα χρώματα και τα χαρούμενα, διαφορετικά ρούχα και αξεσουάρ που φορούσαν τα συνομήλικά της κορίτσια (εκοίταζα πάντα με ζήλια τα κόκκινα της εγγονής της μαγέρισσας), που προέρχονταν από χαμηλότερα κοινωνικοοικονομικά στρώματα και λόγω φτώχειας ντύνονταν όπως μπορούσαν, αλλά είχαν μια ελευθερία στις επιλογές τους (Τ' άλλα παιδιά φορούσανε χρωματιστά, ένα σωρό φλόγκους και κορδέλες και πράματα...) και δεν περιορίζονταν από την ομοιομορφία που επέβαλαν οι βαρετοί κοινωνικοί κανόνες περί αξιοπρεπούς περιβολής, τους οποίους εκείνη έπρεπε να ακολουθεί διαρκώς και απαρέγκλιτα (Τα βαριόμουνα εκείνα τα σκούρα ολόιδια μπλε φουστάνια πάντοτε το χειμώνα κι ολόιδια κάτασπρα το καλοκαίρι.)
- διόλου δεν εκτιμούσε το προνόμιο να φορά πάντα τα ίδια ρούχα, εν είδει στολής κατάλληλης για την ηλικία της, αγορασμένα από το καλύτερο κατάστημα ρούχων για παιδιά της εποχής της -και μάλιστα με ειδική παραγγελία-, αφού δεν ήταν προσωπική της επιλογή (Όλοι όμως λέγαν πως τα δικά μου ήτανε πάντα τα καλύτερα, αγορασμένα πάντα παραγγελιά απ' τον «Παράδεισο των Παίδων» που δεν βρίσκονταν φαίνεται πολλοί να μπορούν να μπουν εκεί μέσα. Πάλι δεν

καταλάβαινα γιατί να 'μαι υπερήφανη έπρεπε δηλαδή, επειδή το φουστάνι μου ήταν αγορασμένο από κει μέσα)

- ως κόρη καλής και εύπορης οικογένειας, έπρεπε να ακολουθεί τους τύπους και τους περιορισμούς που επέβαλε η υψηλή κοινωνική της τάξη στη δημόσια εμφάνισή της, ως εκ τούτου και στον τρόπο που ντυνόταν· το γεγονός αυτό τη δυσαρεστούσε, γιατί δεν εισακουόταν ποτέ η δική της γνώμη, εφόσον ερχόταν σε αντίθεση με τα στερεοτυπικά πρότυπα που είχε υιοθετήσει η οικογένειά της, η οποία, ως ανώτερη, υποτιμούσε/ περιφρονούσε τις κατώτερες κοινωνικές τάξεις και τις επιλογές τους (όλα τούτα που φορούσε ήτανε πρόστυχα , κι εγώ δεν έκανε να τα βάλω).